

مجموعه مقالات پژوهشی

خلیج فارس منطقه‌ای ژئوپلیک، ژئواستراتژیک، ژئواکونومیک

گردآوری

سیدحسین مروتی

سیدجواد صالحی

نویسندگان

کیمیا محمدی، علی زینی‌وند، سیدجواد صالحی، ایوب فرج‌زاده، احسان
زاهدی‌کیا، فهیمه سردشتی، راضیه مهدوی‌پور، کامران کرمی، سمیه مروتی،
سیدمجید مهاجرانی

عنوان و نام پدیدآور:

خلیج فارس منطقه‌ای ژئوپلیک، ژئواستراتژیک، ژئواکونومیک / نویسندگان
کیما محمدی... [و دیگران]؛ پیش‌گفتار سیدحسین موسوی.

مشخصات نشر:

تهران: مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیانه، ۱۳۹۳.
۲۳۶ ص.

مشخصات ظاهری:

۴۵-۱-۷۹۱۴-۹۶۴-۹۷۸-۳۰۰۰۰۰ ریال

شابک:

وضعیت فهرست‌نویسی:

فیبا

یادداشت:

نویسندگان کیما محمدی، علی زینی‌وند، سیدجواد صالحی، ایوب فرج‌زاده...

موضوع:

خلیج فارس، منطقه - مقاله‌ها و خطابه‌ها

شناسه افزوده:

موسوی، سیدحسین، ۱۳۳۹ -، مقدمه‌نویس

شناسه افزوده:

محمدی، کیما

شناسه افزوده:

مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیانه

رده‌بندی کنگره:

DSR ۲۱۲۴ / خ ۸ ۱۳۹۳

رده‌بندی دیویی:

۹۵۵/۷۳۵

شماره کتابشناسی:

۳۷۵۸۶۱۴

ناشر: مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیانه، تهران

عنوان: خلیج فارس منطقه‌ای

ژئوپلیک، ژئواستراتژیک، ژئواکونومیک

پیش‌گفتار: سیدحسین موسوی

چاپ و صحافی: شعبانی

چاپ اول: ۱۳۹۳

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

قیمت: ۳۰۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

تهران: بلوار کشاورز، خیابان شهید نادری، شماره ۸

تلفن: ۸۸۹۷۲۱۸۷-۹۰

فهرست

- پیشگفتار..... ۷
- بررسی تاریخی ترتیبات امنیتی ایران بر خلیج فارس و امکان استقرار نظامی نوین (با تأکید بر نقش ایران، عربستان و عراق) / کیمیا محمدی، علی رزینی..... ۹
- مجموعه امنیتی خلیج فارس، عراق و امنیت منطقه / سید جواد صالحی، ایوب فرج‌زاده..... ۳۱
- نقش شبکه‌های اجتماعی بر تحولات سیاسی و اجتماعی حوزه خلیج فارس / احسان زاهدی‌کیا..... ۷۳
- روابط جمهوری اسلامی ایران و شورای همکاری خلیج فارس / فریدم سردشتی..... ۹۳
- علل واگرایی در روابط ایران و عربستان با تأکید بر نظریه‌های «راه‌گاز» و «تالیسم تدافعی» / راضیه مهدوی‌پور..... ۱۰۹
- چشم‌انداز جانشینی در پادشاهی سعودی: تداوم، تغییر یا بحران / کامران کرمی..... ۱۳۳
- سیاست خارجی قطر و عربستان با تکیه بر بحران سوریه / سمیه مروئی..... ۱۵۱
- بررسی فرصت‌ها و چالش‌های چین و ژاپن در خلیج فارس با تأکید بر رویکرد ژئواکونومیک / علی زینی‌وند، کیمیا محمدی..... ۱۶۹
- حقوق بشر در کشورهای شورای همکاری خلیج فارس: بحرین و کنوانسیون منع شکنجه و سایر رفتارهای خشن، غیرانسانی و تحقیرکننده / سیدمجید مهاجرانی..... ۱۹۵

پیشگفتار

مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیانه طی یک برنامه مدون، برنامه پذیرش پژوهشگران میهمان را در مجموعه فعالیت‌های خود قرار داده است. این پژوهشگران به‌طور کلی دانشجویان و دکتران دانشگاه‌های کشورمان هستند. پژوهشگران میهمان در مدت اقامت خود در مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیانه روش‌شناسی تحقیق و پژوهش، اولویت‌شناسی موضوعی، نحوه نگارش پژوهش را می‌آموزند. آنها در یک دوره یک ساله در کارگاه‌های آموزشی گوناگون و نشست‌های علمی مرکز فعالانه مشارکت می‌کنند و در همین دوره پاره‌ای از نوشته‌ها و پژوهش‌های آنان پس از بررسی و رتبه‌بندی علمی در شورای اساتید مقیم مرکز پژوهش‌ها در فصلنامه‌های مطالعات منطقه‌ای، خاورمیانه و دیسکورس (به زبان انگلیسی) و نیز بر حسب رویدادهای منطقه‌ای و جهانی در سایت مرکز پژوهش‌ها منتشر می‌شود.

مجموعه‌ای که اینک پیش روی خوانندگان گرامی قرار دارد نمونه‌ای ارزنده‌ای از پژوهش‌های صورت گرفته به وسیله‌ی پژوهشگران میهمان و پژوهشگران همکار مرکز پژوهش‌ها است. ارزش این مجموعه در این است که دانشجویان رشته‌های مرتبط با موضوعات این مجموعه چند پرونده پژوهشی را درباره موضوعات مبتلا به منطقه خاورمیانه و حوزه خلیج فارس به صورت یکجا مورد مطالعه قرار می‌دهند که می‌تواند سهم مهمی در ارتقا دانش سیاسی آنها داشته باشد. همین مجموعه جنبه‌های گوناگون تحولات و مسایل عمده‌تأ عربی خلیج فارس و ارتباط آنها با حوزه سیاست خارجی کشورمان را پوشش داده است.

مرکز پژوهش‌های علمی و مطالعات استراتژیک خاورمیانه امیدوار است با ادامه انتشار مجموعه‌هایی از این دست نقش مهمی در افزایش و ارتقای دانش سیاسی علاقمندان به‌ویژه دانشجویان عزیز رشته‌های مرتبط با موضوعات این مجموعه ایفا کند.

سیدحسین موسوی

www.ketab.ir